

Р. СТРОСВ.

Праця вирішує

Не було в нашому селі більш дружних між собою людей, як двоє кумів: Іван Захарович Перепелиця та Андрій Остапович Мотузенко. Свар чи суперечок між ними ніколи не було, ані в підпитку, ані в тверезому стані. Найбільше едало їх те, що обидва терпіти не могли колгоспу. І ось, коли вихором зняло з села організаторів колгоспного життя, зраділи куми.

— Ну, Андрію, — весело частував Іван Захарович, — вип'ємо за своє особове хазяйство.

— Горілка в тебе добра і випити можна, — посміхався Мотузенко, — а от як господарювати, то не знаю... — задумливо відповідав своєму другу.

— А що ж такого! — задиркувато заперечував Іван Захарович. — Землю поділимо — і край.

— Не спиши... А коні, плуги, косарки, де візьмуться на кожне господарство? — повільно вів далі Андрій Остапович. — Ти ж сам знаєш, що спочатку сколективізували, а потім зіссували, — гірко посміхнувся.

— А, якнебудь! — махнув рукою Перепелиця. — Яке мені діло до всіх. А за себе я ручусь.

Довго ще гомонили куми і розійшлися не зовсім вдоволені один одним, наче чорна кішка між ними пробігла.

А між тим земля, підігріта цирими променями сонця, нагрівалася, парувала, кликала до завзятої праці. Мотузенко та інші старанні селяни, не розгинаючись, працювали в полі. Їхня завзятість спонукувала ледарів, і ті теж почали жвавіше працювати.

А Іван Захарович Препелиця і його однодумці, побачивши, що одноосібне господарство ще не організовується, пустилися в торговельні гешефти. Веселі струмочки самогону лилися з апаратів до пляшок. Пляшки відправлялися до міста. Там потоком лилися гроші в кишені Івана Захаровича, що жив, як ніколи, багато і весело.

— Слухай ти, «вічний кол-

госпник», — насмішкувато зупинив якийсь він свого колишнього друга, — жаль мені тебе і твоєї дурної праці. Для чого ти рвешся? Раджу краще «лови момент», наживай грошенята.

— Покиньте краще ви свої дурниці, Іване Захаровичу, спокійно відповів Андрій Остапович. — Бо он бачите, що написано — мотнув головою на плякат: «Кожному трудящому селянинові своя земля», — трудящому, розумієте.

— Дурнів не сіють, не жнуть, вони самі родяться, — махнув рукою Іван Захарович. — Хотів тебе по старій дружбі врятувати, та, бачу, нічого не виїде.

Так і розійшлися, ще більше сердиті один на одного.

А незабаром...

Що ж незабаром? Не думайте, що трапилося щось дивне. Ні. Сталось те, що мало бути. В нашому селі почали розподіляти землю в індивідуальне користування. І першим одержав наділ Андрій Остапович Мотузенко.

— І, головне, за що? — дивувався його кум Іван Захарович. Як це вам подобається, — розводив руками він, — за сумлінну працю в громадському господарстві. А я, я — ідейний одноосібник — мушу залишатися в колективному господарстві. Чи це справедливо? — оглянувся він навколо.

— Справедливо, куме! — підгукував Мотузенко, сяючи радісно розкритими очима. — Йй Богу справедливо, бо вашої праці ніхто не бачив і тому землю вам не довірили.

Схилив свою уперту голову Перепелиця перед цією гіркою правдою, а потім простягнув руку:

— Твоя правда, Андрію! Ну, що ж, підім помиримось, вип'ємо за твоє щастя.

— А незабаром і за ваше вип'ємо! — дружньо взяв під руку кума Мотузенко. — Бо мабуть, краще будете працювати!

— О, працюватиму!

кола неї небесний звід щоденно обертається разом зі своїми зорями, йшла прямовисно вгору. Це пояснює, чому тут зоряне небо розуміли як колесо і водночас як ложе осі світу, якої стовп піднімається до високо на небі положеного пункту. А там старогерманські сузір'я гуртуються біля Оріона, бо його зимую накрайце видно. Як дуже положення сузір'я саме рішає про їхню символізацію, виявляється також з цього, що напр. у підрівникових смугах уважають скісно положеного Оріона мете-ликом. Мешканці Персії уявляють Касіопею, яку там видно до гори ногами, двогорбним верблюдом.

Але може найбільш гідне уваги в цьому всьому є те, що тепер навіть тисячліттями йдуча мандрівка небесного полюса ро-

биться помітною. Самі постійні зорі, ті сонця всесвіту, навіть у тисячліттях мало змінюють своє положення для неозброєного ока. Все ж таки в деяких випадках робляться помітними наслідки кругового руху, який виконує земельна вісь, що 26.000 літ, та який змінює положення небесного полюса. Ось так пояснюється, чому перед 3.000 літ, за часів Гомера, Велика Медведиця зі своїми сімома зірками ніколи не заходила, коли сьогодні деякі з її зір потапають у морі. Щойно так можна зрозуміти зображення крута звірів у святині Гатор у Дендері над горішньою течією Ніла. Це саме відноситься до прастарих рисунків на скелях Бугулену в Швеції. В цьому випадку можна навіть досить точно обчислити їх вік. Якщо сліпий

Звироднілі бандити

Як советські палії мучать мешканців сіл

Военний коресподент др. Карнер Шторц оповідає про одне сильне переживання, яке ще раз розкриває диявольську маску большевизму. Він їхав глибоко засніженим лісом на Сході. Раптом запряжений до саней кінь виявив неспокій. Военний коресподент і його товариш побачили десятилітнього хлопця, який сидів на краю ліса. Він всадив свої руки у трохи задовгі рукави подертого вбрання. Його штани були подерті. Ноги були обгорнуті в шмати прив'язані шнурком. Коресподент положив замерзаючого хлопця в сані на солому і загорнув його коцом.

Коли ми, оповідає коресподент далі, їхали гірською стежкою, якою мусів іти хлопець, ми довідалися, що він зветься Микола і походить з віддаленого на 5 км. звідси лісового села, на яке вчором напередодні напали большевицькі бандити.

По добрій годині їзди прибули ми до села. Ще поки ми його побачили, вже відчули ми неприємний запах згарища. Ми відкрили зброю, висіли з саней і підійшли поволі на край лісу. Може вдасться нам захопити

Муха як загроза людини і тварини

З приходом весни, коли вся природа знову відживає, належить звертати особливу увагу на утримання в чистоті дому та подвір'я. З бруду і не порядку розвиваються бактерії та комахи, які є не тільки важкими людям та тваринам, але розносять також заразливі хвороби. Тому обов'язком кожного є унешкідливлювати заздалегідь такі небезпечні вогнища. Всякий не порядок на подвір'ях, в хлівах, в мешканцевих будинках та на вулицях належить негайно удалювати.

Хто залишає бруд, болото та не порядок є не лише небайдливим але грішнить зглядом своїх ближніх.

звироднілих бандитів ще на місці їхнього нападу. Але між низькими хатами бігали лише жінки і діти. Вони перелякалися, коли ми в'їхали, але заспокоїлися, пізнавши німецькі уніформи, й почали плакати й голосити. Проїшло досить часу, поки ми могли довідатися, що сталося того вечора:

Вже смеркало, коли з лісу скочила в село банда приблизно 15 осіб. Всі бандити були одягнені у білі плащі. З наставленими автоматними пістолями й рушницями вірвалися до хат. Вони вимагали харчів і одягу. На заповнення жінок, що вони мають картоплі і збіжжя лише стільки, щоб не довести своїх дітей до голоду, відповідали бандити іронічним сміхом. Ударами чобіт та прикладів змушували вони чоловіків та жінок зсипати у мішки картоплю і збіжжя. Тимчасом інші бандити відкрили пару коней, які село мало і декілька саней і витягли на двір. Також одну корову вивели вони з хліва. Під постійними погрозами приготованою до стрілу зброєю мусили жінки покласти на сані картоплю, помідари, відро цибулі, хатне приладдя, пару панчіх, лопату і сокиру, а також кожухи мешканців села. Коли вони, ставши перед мзровом голоду в надходячих днях, думали, що для злочинців цього вистарчає, то настрашніше мало щойно наступити.

Начальникові громади, батькові якраз цього хлопця, який привів нас на слід бандитського нападу, вдалося з своїм братом і своїми двома синами сховатися на горищі, ще поки грабіжники увійшли до хати. Він мусів з гори слухати, як бандити примусили його жінку лягти на долівці і грозили її розстрілом, коли вона не зрадить, де її чоловік. Однак жінка мовчала.

Після цього бандити залишили хату, в якій 6 осіб дрижали за своє життя, і обстріляли її з деякої віддалі. Вона загорілася. У тваринному шалі нищення один бандит підбіг ще раз до хати і кинув в неї розривний заряд. В одній хвилині вона загорілася ясним полум'ям. Страх перед смертю вигнав з хати обидвох хлопців. Їх підстрілено. Тоді також жінка з своїм Миколою пробували втекти, а її чоловік і його брат згоріли в середині. Вона не відійшла далеко, один постріл положив її. Микола закричав і кинувся бігти; він біг 5 км серед ночі і пекучого холоду, аж поки ми його не знайшли.

Про це все ми почули від раненої пострілом в ногу жінки. Її скорботне обличчя прояснилося на секунду, коли ми привели її хлопця.

Не менш жахливою була доля, яку зготовили бандити майже кожній родині цього малого лісового села.

Це оповідання говорить само за себе і показує, як низько падають ті люди, які піддалися диявольській науці большевизму.

випадок не причинився до їхнього повстання, то їх треба виводити з положення зір, яке можна було обсервувати перед 7.000 роками, коли літній зворотний пункт сонця лежав у сузір'ї Близнят. Це також гарний доказ високої культури тих старогерманців.

Ось так, оглядаючи небо, можна навчитися з назв сузір'я багато, чого ми й не сподівалися б. Теперішній лад сузір'я закріпив саме перед сто роками бонський астроном Аргельндер. У своїй «Новій Уранометрії», яка появилася в Берліні в 1843 р. усунув він все те замішання, якого причиною було довільне додавання все нових сузір'я та знов наладнав порядок. А з-поза всіх тих залежних від людини змін сяють самі постійні зорі, як символ вічності.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ ХОЧУТЬ ІХАТИ ДО НІМЕЧЧИНИ

Постійний заступник Райхс-комісара, президент Даргел, прийняв в місті осідку Райхс-комісара Пінського гебітс-комісара разом з місцевими головами районів.

Районні голови оновідали, що праця селян в цій околиці перебуває часто нападами бандитів. Тому селяни їх районів прийшли до своїх районних голів і просили зголосити їх до праці в Німеччину. Про цю працю чули вони від українців, які вже знаходяться в Райху. Вони чули також, що українські селяни, які знаходяться на службі в Райху, після свого повороту в Україну по закінченні війни знову одержать господарства і землю, та що їм знову повернуть худобу, то значить їх корови, свині, коні, їх сільсько-господарське знаряддя, їх вози і взагалі весь рухомий матеріал, що його вони залишили. Після цього селяни їх районів зголосилися всі без винятку на працю до Німеччини. Вони закрили села і внесли свої прохання. І ось тепер прибула делегація районних голів з Пінської округи до Райхс-комісара, щоб довідатися, чи згадані умови відповідають правді, та ще впевнитись, що все, що їм обіцяно, буде дотримане.

Постійний заступник Райхс-комісара, президент Даргел, сказав районним головам, що вони можуть мати довіря до німецької влади. Коли гебітс-комісари запевнили їх, що після повороту з Німеччини будуть їм віддані господарства, земля, худоба, і сільсько-господарське знаряддя, яке вони мусили залишити, щоб поїхати на працю до Німеччини, то самозрозуміло, що все обіцяне буде дотримане німецькою владою.

Президент Даргел інформувався докладно про відносини в окрузі, яку вони замешкують, та обцяв делегації, що охочі до праці селяни будуть поселені на кращих умовах і на урожай-

БОРОТЬБА З ТУБЕРКУЛЬОЗОЮ У ХУДОБИ

Щоб по можливості в майбутньому не допустити до поширення туберкульозу серед рогатої худоби в Райхс-комісаріаті України, розпорядився Райхс-комісар обіжником, що спроваджувані бугаї мають бути переглянуті ветеринарними відділами при генеральних комісарах. Всі тварини треба по можливості якнайскорше піддати клінічному переглядові і туберкулізації. Бугаї, які при туберкулізації реагують позитивно і щодо яких також при пізнішому клінічному перегляді існує підозріння, що в них є туберкульоз, треба вбивати. Інші, які лише при туберкулізації реагують позитивно, якщо неможливо їх негайно вбити з огляду на брак самців, треба негайно відділити від стада і примістити ізольовано в інших будинках, або підприємствах.

ніших землях Райхс-комісаріату, ніж ті, які вони досі мали.

Голови районів явно зраділи цьому запевненню, бо болотняні терени Пінщини, де крім цього спокійна праця селянина перешкоджена сильно бандитськими нападами, складаються переважно з легкого піскового ґрунту, на якому ледве ростуть сосни та картопля. На цій землі, на ділянках від одного до трьох гектарів, з великими труднощами та зусиллями здобувають засоби вдержання для себе та своїх здебільшого численних родин. Ні один селянин не має більше ніж одну корову, одного або пару коней, при чому головним джерелом удержання населення являється вивіз лісового матеріалу. Передбачено також, що селяни за своє довіря до німецького проводу будуть таким способом нагороджені, що Райхс-комісар по закінченні війни передасть їм нові, кращі господарства в урожайніших сторонах Райхс-комісаріату з гарним устаткуванням, худобою та інвентарем. Тоді вони одержать таку кількість землі, що забезпечить їх життя, а робоча сила численних членів їх родин знайде краще застосування.

Неужитки в містах треба перемінити на городи

Коли їхати в Німеччину залізницею, або сільськими дорогами можна раптом наткнутися на щораз гущішу смугу городів, тоді кожний знає, що наближається до міста. Коли ідемо міською залізницею, або трамвасом через світлове місто Берлін, доводиться часто дивуватися, що серед моря домів на кожному забудованому місці повстали незчисленні, малі і маленькі городи. А з весни аж до пізньої осені бачимо, в тих городах і городцях після праці жваві руки, що копають, садять, сапають та поливають. Так було перед війною, так воно й сьогодні, не зважаючи на те, що внаслідок війни час праці на фабриках і в б'юрах довший та що люди більше втомлюються своєю фабричною роботою. Проте для своїх городів вони все ж таки знаходять час, бо праця в цих городах для них не є мукою, тільки відпочинком. Якщо в часі спокою, коли базари переповнені були яриною та овочами, була це тільки радість працювати на землі та втішатися квітками, які розкішно виростили весною, то зараз рослинність, яку знаходимо в цих городах, підлягла зміні. Бо тепер на місці, де колись процвітали розкішні травневі троянди, знаходимо ранню картоплю, капусту, моркву і шпінат. Ці городи в Німеччині стали сьогодні, можна сказати, важливими военними підприємствами; бо збір з цих городів не тільки відтягує базари, але й дає працюючим додаткові за-

Футбольний сезон у Здолбуніві

відкритий «Темпо» — Мадярська частина 8:1 (4:1)

В неділю 28 березня на Міському Стадіоні в Здолбуніві відбулися вперше в цьому році футбольні змагання. В присутності понад 1.000 глядачів Здолбунівське «Темпо» змагалось з командою мадярських вояків.

Мадярські вояки грали амбітно і завзято, однак перемога «Темпо» зовсім заслужена. Ворота здобули: Козубек, Бондарчук, Томасік по 2, Зробек та

Ізраель по 1.

Судив німецький залізничник Малігловка справедливо.

28 березня відбулися в Здолбуніві також футбольні змагання поміж «Німецькими Залізничниками» Здолбунів та «Військовою частиною» Рівне. 4:2 (2:1).

Гра була майже рівноважною, тільки залізничники краще використали підбрамкові ситуації.

ПОВІДОМЛЕННЯ

11 квітня (неділя) 1943 р. відбудеться

ВЕЛИКОПОСНА СПОВІДЬ І СЛУЖБА БОЖА

в парафіяльній Греко-Католицькій Церкві в м. Рівному, вул. Леґіонів ч. 43.

Початок: Сповідь — год. 8 рано
Сл. Божя „ 11 рано

Подає до відома вірним: Уряд Парафіяльної Греко-Католицької Церкви на Рівненську Округу в м. Рівному. 241

ПАСІЧНИКИ Рівненського району!
Пасічницька Станиця в Рівному при вул. Німецькій 117 видає бджільний цукор на весняну підгодівлю, на посівку сільського старшини, ствержену Районом. При одержанні цукру, пасічник має здати по 20 дкг. воску від кожного вулика для перерібки на вошину. Пасічники дістать цукор у своїх Районових Станицях. 238

Бібліотека ПРОСВІТИ (Грінченка 69) чинна щоденно від год. 10 до 12 і від год. 18 до 20.

Книжки видаються додому. 237

Публічне доручення

В справі з позову РАШКО АННІ, дочки Павла, мешк. села Дитиничі, Вербівського району, проти її чоловіка — РАШКО ФЕДОРА сина Михайла, мешкаючого села Милі-Загорі, Дубенського району, часово незнаного місця перебування, на внесення позивачки мають бути засуджені аліменти для дитини сторін.

Термін розправи визначається на день 15 квітня 1943 року на годину 10 ранку.

Цим викликається відповідача на визначений термін. 239

Публічне доручення

В справі подружжя КАЛІНЧУК ФЕДОРИ, дочки Прокопа, мешканки с. Мокре, Дубенського району, проти її чоловіка КАЛІНЧУКА ДМИТРА, сина Олексія, часово незнаного місця перебування на внесення позивачки має бути розв'язане подружжя. Термін розправи визначається на день 12 квітня 1943 року на годину 10 ранку, перед Міровим Суддею, Дубенського району.

Цим викликається відповідача на визначений термін. 240

Уневажнюють

ДОВГАЛЮК ЯКІВ, уневажнює особисту довідку № 280, видану Районовою Управою в Рівному. 228

ПОТОЦЬКА АННА, уневажнює загублену особисту довідку, видану Міською Управою в Рівному. 229

КРАВЕЦЬКИЙ МИХАЙЛО, уневажнює загублену харчову картку, видану Міською Управою в Рівному. 230

МАКСИМЧУК МИКОЛА с. Воля уневажнює загублену особисту довідку, шлюбну метрику і карту праці, видану Районою Управою в Клевані. 231

КРЕСІНА ФРАНЦ, уневажнює загублену особисту довідку, видану Округним Комісаром у Дубні і тимчасову посвідку, видану староство с. Курдубань-Жорнівський. 232

КОВАЛЬСКА ФЕЛІКСА, уневажнює загублену особисту довідку, видану Округним Комісаром у Дубні. 233

ПЕХНИК СТАНІСЛАВ, зі с. Марушина, уневажнює загублену карту перемолу на 8 осіб, видану Районою Управою в Млинові. 234

КУРКО ЛЕОНТІЙ, уневажнює загублену особисту довідку, видану Округним Комісаром у Дубні. 235

ЮРАК ПАВЛО і МАРІЯ, уневажнюють харчові картки видані Міською Управою в Дубні. 236

Українське Видавництво «Волинь» в Рівному. Друкується в Округній Друкарні. Дир. В-ва ІВАН ТИКТОР. Головний редактор АНДРІЙ МИСЧО. Головний редактор приймає інтересантів від год. 11 — 12.

Редакція застерігає собі право виправляти рукописи. Не використаний матеріал не повертається. Отлошення рахується згідно з ціником ч. 1. Часопис «Волинь» виходить 2 рази на тиждень: на четвер і неділю. Окреме число коштує 1 карб. Чвертьрічна передплата з поштовою пересилкою 35 карб. За кордоном 45 карб. (4 РМ. 50 ф.). Видавництво не відповідає за переслані в листах гроші.

PKM № 201214/107. 14494